

P8_TA-PROV(2014)0009

Situationen i Ukraine

Europa-Parlamentets beslutning af 17. juli 2014 om Ukraine (2014/2717(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om den europæiske naboskabspolitik, om det østlige partnerskab og om Ukraine, navnlig til sin beslutning af 17. april 2014 om russisk pres på lande i det østlige partnerskab og navnlig destabiliseringen af det østlige Ukraine¹,
- der henviser til den fælles erklæring af 24. marts 2014 fra G7-lederne i Haag,
- der henviser til konklusionerne fra Rådet for Udenrigsanliggender af 17. marts, 14. april og 23. juni 2014,
- der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 20. marts og 27. juni 2014,
- der henviser til den endelige rapport om det tidlige præsidentvalg i Ukraine fra OSCE/ODIHR's internationale valgobservatørmission,
- der henviser til undertegnelsen den 27. juni 2014 af de sidste dele af associeringsaftalen mellem EU og Ukraine, herunder den vidtgående og brede frihandelsaftale,
- der henviser til rapporter af 15. maj og 15. juni 2014 fra FN's højkommissær for menneskerettigheder om menneskerettighedssituationen i Ukraine,
- der henviser til erklæringen af 1. april 2014 fra udvalget NATO-Ukraine,
- der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2 og 4,
- A. der henviser til, at Ukraine fortsat står over for alvorlige sikkerhedsmæssige, politiske og socioøkonomiske udfordringer; der henviser til, at konflikten i det østlige Ukraine er en alvorlig hindring for landets udvikling og velstand;
- B. der henviser til, at den russiske besættelse og annektering af Krim er en krænkelse af folkeretten og Ruslands internationale forpligtelser i henhold til FN-pagten, Helsingforslutakten, Europarådets statut og Budapestmemorandummet om sikkerhedsgarantier fra 1994 samt af bilaterale forpligtelser i henhold til den bilaterale venskabs-, samarbejds- og partnerskabstraktat fra 1997;
- C. der henviser til, at Petro Porosjenko den 25. maj 2014 blev valgt til ny præsident i Ukraine; der henviser til, at valget blev overvåget af en international valgobservationsmission, der blev ledet af OSCE/ODIHR, og at det på trods af de spændte sikkerhedsforhold i det østlige Ukraine og Ruslands ulovlige annektering af Krim stort set blev anset for at være i tråd med internationale forpligtelser og overholdt de grundlæggende frihedsrettigheder i langt størstedelen af landet;

¹ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0457.

- D. der henviser til, at den nye præsident har fremsat en femtenpunktsplan for en fredelig løsning på situationen i det østlige Ukraine, som vil bevare Ukraines suverænitet, territoriale integritet og nationale enhed, med udgangspunkt i straffrihed for de, der vil overgive sig og ikke har begået alvorlige forbrydelser, oprettelse af kontrollerede korridorer for at muliggøre tilbagetrækning af russiske lejesoldater og indledning af en bred dialog;
- E. der henviser til, at præsident Porosjenko som et første skridt erklærede en ensidig våbenhvile i perioden 20.-30. juni 2014 for at muliggøre konsultationer mellem Ukraine, Rusland, OSCE og separatiststyrker; der henviser til, at den ensidige våbenhvile gentagne gange blev brudt, hovedsagelig af separatister, og førte til dødsfald på begge sider;
- F. der henviser til, at Det Russiske Føderale Råd den 25. juni 2014 godkendte en beslutning fra præsident Putin om at afstå fra retten til at sende russiske væbnede styrker ind på Ukraines territorium;
- G. der henviser til, at rådet for Udenrigsanliggender den 27. juni 2014 bekræftede Kommissionens analyse om, at Ukraine havde opfyldt alle referenceindikatorer i den første fase af handlingsplanen for visumliberalisering, og gik videre til anden del af visumliberaliseringsprocessen;
- H. der henviser til, at EU og Ukraine den 27. juni 2014 undertegnede de resterende bestemmelser i associeringsaftalen og den vidtgående og brede frihandelsaftale; der henviser til, at denne aftale er en anerkendelse af det ukrainske folks forhåbninger om at leve i et land styret af europæiske værdier, demokrati og retsstatsprincippet;
- I. der henviser til, at præsident Porosjenko efter den fejlslagne ensidige våbenhvile besluttede at genoptage antiterroraktionen for at slå separatistoprøret i landets østlige del ned; der henviser til, at den ukrainske hær har genvundet kontrollen over flere byer i det østlige Ukraine, hvilket har tvunget oprørere og lejesoldater til at trække sig tilbage i retning mod Donetsk; der henviser til, at volden imidlertid stadig fortsætter;
- J. der henviser til, at udenrigsministrene for Tyskland, Frankrig, Rusland og Ukraine mødtes i Berlin den 2. juli 2014 og nåede til enighed om en række foranstaltninger, der skulle sikre en varig våbenhvile i det østlige Ukraine;
- K. der henviser til, at præsident Porosjenko gav udtryk for sin vilje til at erklære endnu en våbenhvile på tre betingelser, nemlig at våbenhvilen overvåges bilateralt, at alle gidsler frigives, og at en effektiv kontrol af grænsen overvåges af OSCE;
- L. der henviser til, at præsident Porosjenko den 14. juli 2014 udtalte, at russiske militære stabsofficerer kæmpede sammen med separatistiske oprørere imod de ukrainske styrker, og at et nyt russisk missilsystem var blevet etableret; der henviser til, at Rusland ifølge NATO-kilder angiveligt har sendt store kampvogne, artilleri og andre våben til oprørerne og ladet russiske lejesoldater krydse grænsen for at tilslutte sig oprørsmilitser;
- M. der henviser til, at der den 11. juli 2014 blev afholdt et konsultationsmøde mellem de tre parter, EU, Ukraine og Rusland, i Bruxelles om gennemførelsen af associeringsaftalen og den vidtgående og brede frihandelsaftale mellem EU og Ukraine; finder, at det er en nyttig proces, der kan overvinde langvarige forskellige opfattelser ved at forklare fordelene ved associeringsaftalen mellem EU og Ukraine og den vidtgående og brede

frihandelsaftale og ved at tage hensyn til de legitime bekymringer hos alle parter;

1. glæder sig over undertegnelsen af de resterende bestemmelser i associeringsaftalen, herunder den vidtgående og brede frihandelsaftale, og er overbevist om, at den vil være en drivkraft for politiske og økonomiske reformer, hvilket vil medføre modernisering, styrke retsstaten og stimulere den økonomiske vækst; udtrykker sin støtte til Ukraine i at gå videre med den midlertidige anvendelse af aftalen; erklærer, at Europa-Parlamentet vil afslutte sin procedure for ratificering af aftalen så hurtigt som muligt; opfordrer medlemsstaterne og Ukraine til at ratificere den hurtigt med henblik på fuld gennemførelse snarest muligt; understreger, at associeringsaftalen mellem EU og Ukraine, herunder den vidtgående og brede frihandelsaftale, på ingen måde er forbundet med optagelse i NATO;
2. udtrykker stor tilfredshed med undertegnelsen af associeringsaftalerne med Georgien og Moldova, der markerer begyndelsen på en ny æra i disse landes politiske og økonomiske forbindelser med EU; opfordrer til, at de ratificeres hurtigt, og glæder sig over, at parlamentet i Moldova allerede har gjort dette; finder det forkasteligt, at Rusland har vedtaget handelsmæssige straffeforanstaltninger mod de lande, der har indgået associeringsaftaler med EU, da disse aftaler ikke udgør en trussel mod Rusland; understreger, at disse tiltag er i modstrid med Verdenshandelsorganisationens bestemmelser, er politisk motiverede og derfor ikke kan accepteres;
3. bifalder Petro Porosjenkos valgsejr i første runde til embedet som Ukraines præsident i et fair og demokratisk valg; konstaterer, at valgresultatet viser stor opbakning i befolkningen til et europæisk og demokratisk fremtidsperspektiv for landet;
4. støtter fredsplanen som en vigtig mulighed for nedtrapning og fred; støtter præsident Porosjenkos beslutsomme tiltag for at sikre Ukraines enhed, suverænitet og territoriale integritet; bifalder hans engagement i at løse problemet med systemisk korrupcion og misbrug af offentlige midler; gentager, at Rusland er involveret i militære handlinger og forsyninger; opfordrer Rusland til at opfylde sine internationale forpligtelser, til reelt at forpligte sig til fredelige forhandlinger om en løsning og til at bruge sin reelle indflydelse til at standse enhver form for vold;
5. opfordrer til, at der afholdes et nyt møde i den trilaterale kontaktgruppe om bilæggelse af konflikten i den sydøstlige del af Ukraine, og støtter nye former for kommunikation mellem parterne;
6. understreger det ukrainske folks grundlæggende ret til frit at bestemme deres lands økonomiske og politiske fremtid og bekræfter Ukraine ret til at forsvare sig, jf. artikel 51 i FN-pagten; gentager, at det internationale samfund støtter Ukraines enhed, suverænitet og territoriale integritet; opfordrer indtrængende de ukrainske sikkerhedsstyrker til fuldt ud at overholde den humanitære folkeret og den internationale menneskerettighedslovgivning i gennemførelsen af deres såkaldte antiterroraktioner, og understreger behovet for at beskytte civilbefolkningen; og opfordrer oprørere og lejesoldater til at gøre det samme og ikke bruge civile som menneskelige skjolde; understreger behovet for en politisk løsning af krisen; og opfordrer alle parter til at udvise tilbageholdenhed og respektere en våbenhvile, som skal erklæres og implementeres strengt så hurtigt som muligt;
7. fordømmer Ruslands aggression på Krim som en alvorlig krænkelse i henhold til

folkeretten af Ukraines suverænitet og territoriale integritet og afviser den russiske fait accompli-udenrigspolitik; anser annekteringen af Krim for ulovlig og nægter at anerkende russisk de facto-styre på halvøen; bifalder afgørelsen om at forbyde import af varer fra Krim og Sevastopol, som ikke har et ukrainsk certifikat, og opfordrer andre lande til at træffe lignende foranstaltninger i overensstemmelse med FN's Generalforsamlings resolution 68/262;

8. fordømmer den fortsatte vold og de daglige tab af menneskeliv i det østlige Ukraine, og det forhold at hjem og ejendele ødelægges, og at flere tusinde civile er flygtet fra konfliktramte områder til sikre steder; glæder sig over den gode vilje, som den ukrainske side udviste ved at vedtage en ensidig våbenhvile, og beklager det forhold, at separatisterne nægtede at følge dette eksempel; er dybt bekymret over sikkerheden for almindelige mennesker, der forbliver fanget i områderne Donetsk og Luhansk; beklager tabet af menneskeliv og det faktum, at børn er blevet registreret blandt ofrene; udtrykker sin dybeste medfølelse til deres familiemedlemmer; fordømmer ethvert angreb rettet mod civilbefolkningen og kræver, at den humanitære folkeret overholdes fuldt ud;
9. opfordrer Rusland til at støtte fredsplanen med ægte overbevisning, til at træffe foranstaltninger til effektivt at kontrollere sin egen grænse med Ukraine og stoppe den fortsatte indtrængen af illegale bevæbnede mænd, våben og udstyr, til at bruge sin magt over oprørerne og lejesoldaterne med henblik på at tvinge dem til at overholde våbenhvilen, nedlægge deres våben og trække sig tilbage til Rusland gennem en tilbagerætningskorridor i henhold til Porosjenkos fredsplan, som et længe ventet første tiltag, der kan give en forsikring om, at Rusland seriøst ønsker at nedtrappe krisen;
10. beklager den ulovlige tilbageholdelse i Rusland af navigator i det ukrainske flyvevåben Nadija Savtjenko og kræver hendes øjeblikkelige løsladelse såvel som løsladelse af alle gidsler, der tilbageholdes i Ukraine eller Rusland;
11. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) til at fremvise en stærkere tilstedeværelse og større synlighed i de dialogmekanismer, der er etableret med henblik på at løse krisen, herunder kontaktgruppen;
12. bifalder udvidelsen af de nuværende sanktioner til at omfatte yderligere 11 mennesker, hvoraf de fleste er tjenestemænd i de såkaldte separatistmyndigheder; bifalder det forberedende arbejde, som Rådet, EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne har foretaget med henblik på yderligere sanktioner mod Rusland, som bør omfatte økonomi-, finans- og energisektorerne, samt en embargo mod våben og teknologi med dobbelt anvendelse; opfordrer til et kollektiv forbud mod salg af våben til Rusland og dets snarlige gennemførelse indtil situationen i det østlige Ukraine er normaliseret; advarer om, at alle yderligere skridt fra Rusland til at destabilisere Ukraine vil medføre yderligere og mere vidtrækkende konsekvenser for forholdet mellem EU og Rusland;
13. kræver, at Rådet opfordrer Rusland til at overholde sine forpligtelser i henhold til folkeretten, og at det pålægger tredje fase af sanktionerne, hvis situationen skulle kræve det;
14. opfordrer Det Europæiske Råd til at vedtage en mere sammenhængende og hårdfast strategi - og tale med én stemme - over for den ukrainske krise og den russiske regerings

adfærd, herunder i forhold, der vedrører EU's energisikkerhed; beklager, at nogle medlemsstater viser splittelse i denne henseende og en mangel på solidaritet inden for EU;

15. understøtter en fornyet, gensidigt aftalt våbenhvile med henblik på at stabilisere sikkerhedssituationen, opnå en ægte nedtrapning og skabe momentum for gennemførelsen af præsident Porosjenkos fredsplan, som er betinget af, at våbenhvilen overholdes bilateralt, gidsler frigives, og at OSCE overvåger en effektiv grænsekontrol; glæder sig over de ukrainske styrkers seneste fremgang i det østlige Ukraine og det faktum, at de har genvundet kontrollen over flere større byer;
16. er af den stærke opfattelse, at den særlige OSCE-observatørmission bør styrkes og råde over flere materielle og finansielle midler, så den kan støtte Ukraine i opgaven med at sikre og overvåge regionerne langs landets grænser;
17. minder den ukrainske regering om, at der er et påtrængende behov for økonomiske og politiske reformer i landet; påpeger, at nationale reformer ikke bør iværksættes alene som følge af eksternt pres, men bør være baseret på solid folkelig støtte til skabelsen af bæredygtige økonomiske og sociale muligheder gennem en modernisering af landet;
18. opfordrer til en uafhængig og upartisk undersøgelse af de dødbringende begivenheder og forbrydelser, der har fundet sted i alle dele af Ukraine siden november 2013 med inddragelse af en stærk international komponent og under tilsyn fra Europarådet, og til at bringe de ansvarlige for en domstol; er overbevist om, at kun en effektiv undersøgelse af disse forbrydelser vil hjælpe det ukrainske samfund og ofrenes familie og venner til at genvinde tilliden til institutionerne;
19. minder om, at det er nødvendigt at stoppe den systematiske og strukturelle indskrænkning af menneskerettighederne, den dårlige regeringsførelse, den udbredte korrupsion og den enorme sorte økonomi i Ukraine; understreger betydningen af den igangværende proces med forfatningsreformen og vigtigheden af at støtte udviklingen af civilsamfundet i bestræbelserne for at opnå et reelt deltagelsesbaseret demokrati, der fremmer og beskytter menneskerettighederne, sikrer retfærdighed og god regeringsførelse for alle borgerne i alle regionerne af landet, og derved bidrager til landets sikkerhed og stabilitet; opfordrer til indførelsen af lovgivning mod forskelsbehandling, der er på linje med europæiske normer;
20. understreger behovet for at opbygge tilliden mellem de forskellige samfundsgrupper og opfordrer til en holdbar forsoningsproces; understreger i den forbindelse vigtigheden af at etablere en inklusiv national dialog og undgå hadefulde tale og retorik herunder fra Rusland, som yderligere kan forværre konflikten;
21. er af den opfattelse, at det er yderst vigtigt at påbegynde en gradvis proces af decentralisering til gunst for de regionale og kommunale forvaltninger uden at undergrave den interne magtbalance eller statens effektive funktion;
22. glæder sig over vedtagelsen af loven om offentlige indkøb og opfordrer til, at den gennemføres omhyggeligt; forventer hurtig etablering af en politisk uafhængig antikorrupsionsmyndighed med beføjelser til at undersøge korrump adfærd;
23. understreger behovet for at styrke retsstatsprincippet, også ved at indlede en reform af

retsvæsenet, der vil bidrage til at genoprette borgernes tillid til retsvæsenet, og behovet for at afpolitiserer og afmilitarisere de retshåndhævende myndigheders struktur;

24. bifalder afgørelsen om at oprette en robust civil mission for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik i Ukraine; opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt medlemsstaterne til at fremskynde oprettelsen heraf; er overbevist om, at denne mission har brug for et ambitiøst mandat med henblik på at støtte ukrainerne effektivt i den nødvendige dybtgående indsats for at stabilisere situationen i landet;
25. gentager sin støtte til præsident Porosjenkos hensigt om at afholde parlamentsvalg før tiden; understreger, at det er nødvendigt at disse valg afholdes i overensstemmelse med anbefalingerne fra Venedigkommissionen;
26. udtrykker dyb bekymring over de forværede menneskerettighedsforhold og den forværede humanitære situation i det østlige Ukraine og på Krim, som er forårsaget af oprørere og lejesoldater på Ruslands foranledning, især med hensyn til tortur, drab, journalister og aktivisters forsvindinger samt gidseltagning, herunder tilfælde af bortførelse af børn; opfordrer til en bedre beskyttelse af civile og til, at de ukrainske myndigheder yder humanitær bistand i de berørte regioner;
27. henleder i den forbindelse opmærksomheden på den seneste beretning fra Amnesty International og udtrykker sin stærke fordømmelse af alle bortførelser, prygl, tortur, udenretslige drab og andre alvorlige overtrædelser af menneskerettighederne og brud på den humanitære folkeret mod aktivister, demonstranter, journalister og mange andre borgere, der ikke tager aktiv del i konflikten i det østlige Ukraine, og som er begået i løbet af de seneste tre måneder, hovedsagelig af bevæbnede separatister og i nogle tilfælde også af regeringsstyrker; støtter kravet til den ukrainske regering om at skabe en fælles og regelmæssigt ajourført fortegnelse over rapporterede bortførelser og at foretage en tilbundsgående og upartisk undersøgelse af alle påstande om magtmisbrug, mishandling og tortur;
28. understreger, at det er nødvendigt at finde en klar, retfærdig og stabil løsning for at sikre gasforsyningsikkerheden fra Rusland til Ukraine, da dette er en nødvendig forudsætning for den økonomiske udvikling og stabiliteten i Ukraine; mener, at EU fortsat bør spille sin rolle med hensyn til at lette indgåelsen af en aftale, der giver Ukraine mulighed for at betale konkurrencedygtige priser, der ikke er politisk begrundede, for sine indkøb af gas; understreger, at anvendelsen af energiressourcer som et udenrigspolitisk værktøj undergraver Ruslands langsigtede troværdighed som en pålidelig handelspartner for EU, og at yderligere foranstaltninger til begrænsning af EU's afhængighed af russisk gas skal være en prioritet;
29. opfordrer medlemsstaterne til at sikre en tilstrækkelig gasforsyning ved hjælp af gaslevering den anden vej fra nabolandene i EU; bifalder i denne forbindelse aftalememorandummet om tilbagestrømning mellem Slovakiet og Ukraine, som bør tilskynde Ukraine til at indføre et gennemsligt og pålideligt gastransportsystem; minder om energifællesskabets strategiske rolle, og om at Ukraine har formandskabet i 2014; glæder sig over, at samarbejde med Ukraine er en integrerende del af Kommissionens europæiske energisikkerhedsstrategi forelagt i juni 2014;
30. glæder sig over, at Ukraine for nylig er nået til anden fase af handlingsplanen for

visumliberalisering og dermed har bekræftet sin vilje til at indføre de nødvendige lovgivningsmæssige, politiske og institutionelle rammer; giver udtryk for sin faste overbevisning om, at det endelige mål bør være en hurtig indførelse af en visumfri ordning; opfordrer i mellemtiden til øjeblikkelig indførelse af midlertidige, meget enkle og billige procedurer på EU-plan og medlemsstatsplan;

31. glæder sig over Kommissionens etablering af støttegruppen for Ukraine, som vil give de ukrainske myndigheder al nødvendig bistand til at gennemføre politiske og økonomiske reformer og arbejde for gennemførelsen af den "europæiske reformagenda".
32. fremhæver behovet for at forsvare europæiske interesser og værdier og fremme stabilitet, velstand og demokrati i landene på det europæiske kontinent;
33. gentager sit synspunkt om, at associeringsaftaler med Ukraine og andre lande i det østlige partnerskab ikke er det endelige mål i deres forbindelser med EU; påpeger i denne forbindelse, at Georgien, Moldova og Ukraine – ligesom enhver anden europæisk stat – i medfør af artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union har et europæisk fremtidsperspektiv og kan ansøge om at blive medlem af Unionen, såfremt landet overholder de demokratiske principper, respekterer de grundlæggende frihedsrettigheder og menneske- og mindretalsrettighederne samt sikrer retsstatsprincippet;
34. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer, Ukraines præsident, regering og parlament, Europarådet og Den Russiske Føderations præsident, regering og parlament.